

Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne:
Danmark og Europa investerer i landdistrikterne

Miljø- og Fødevarerministeriet
Landbrugsstyrelsen

Den Europæiske Landbrugsfond
for Udvikling af Landdistrikterne

LDP 2020

Se EU-Kommissionen, Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne

Afgræsning: Den mest anvendte afgræsningsblanding, Ø22, består af alm. rajgræs og hvidkløver. Blandingen har en flad vækstprofil, og græsprодукtionen løber derfor ikke så let fra en. Foto: Inger Bertelsen.

Optimeret afgræsning med ændret artsvalg

Konklusion

Alm. rajgræs er den mest anvendte græs i kløvergræsblandingerne, men forsøg under økologiske forhold har vist, at timote kan bidrage positivt i afgræsningsblandingerne. Timote har under økologiske dyrkningsforhold et højt udbytte. Sammenlignet med alm. rajgræs er fordøjeligheden lavere, men det skyldes et højt sukkerindhold i foråret i alm. rajgræs. Timote har en høj smagbarhed og ædes gerne.

Overvej: Alm. rajgræs er favorit i afgræsningsblandinger, men timoté er en overvejelse værd, når afgræsningen skal forbedres på økologiske brug.

Af Inger Bertelsen, Seges Økologi Innovation, inb@seges.dk

Forsøg udført under økologiske forhold har vist, at alm. rajgræs i afgræsningsblandingerne med fordel kan suppleres med timoté. Forsøgene har ligget i fem

brugsår. I andet brugsår var udbyttet i alm. rajgræs og timoté på samme niveau, mens der i fjerde brugsår blev høstet højere udbytte i timoté. I femte brugsår var der ikke sikker forskel mellem blandingerne, men det var 2018, så her har tørken spil-

let ind. Timoté er således en fordel i blandinger, der skal ligge i mere end to til tre år. Se Oversigt over Landsforsøg 2018.

Udbytte, fordøjelighed og sukkerindhold

Men allerede i de første brugsår har timoté vist sig mere interessant end forventet på baggrund af de konventionelle forsøg. Under konventionelle forhold ligger timoté udbyttemæssigt under alm. rajgræs, det har den ikke gjort under økologiske forhold. Grunden til dette kan nok findes i det lavere kvælstofniveau i de økologiske kløvergræsmarker. Timoté har en lidt lavere fordøjelighed end alm. rajgræs, men i de økologiske forsøg skyldtes denne forskel hovedsageligt sukkerindhold i første slæt, hvor alm. rajgræs ligger højt og timoté noget lavere. Til afgræsning er det ikke en fordel med det meget høje sukkerindhold. Efter første slæt falder sukkerindholdet i alm. rajgræs. Timoté har et mere jævnt sukkerindhold gennem hele vækstsæsonen.

I forsøgene var der en afgræsset del, som fulgte landmandens praksis i marken. Her blev kø-

ernes ædelyst til de forskellige blandinger vurderet, og det var tydeligt, at de er glade for timoté. Det ser ud til, at timoté også senere på sommeren bevarer sin gode smagbarhed. På dette tidspunkt daler køernes begejstring for alm. rajgræs, da sukkerindholdet er lavere end i foråret.

Ændring af de anbefalede frøblandinger

Den mest anvendte afgræsningsblanding Ø22 består af alm. rajgræs og hvidkløver. Blandingen har en flad vækstprofil, og græsproduktionen løber derfor ikke så let fra en. På grund af den flade vækstprofil præsterer den bedst under vandede forhold. Timoté har en hurtigere vækst, man skal derfor være mere over en kløvergræsblanding med timoté. Timoté tåler ikke at blive græsset hårdt i bund eller en lav stubhøjde ved slæt. Da kærne meget gerne æder timoté, skal man derfor holde øje med, at kløvergræsset ikke bliver dødbidt. Som resultatet af forsøgene er Ø21 blevet ændret, så den nu indeholder 20 pct. timoté mod tidligere 10 pct. Dette er sket på bekostning af engsvingel, som

Fakta

Anbefalede øko-kløvergræsblandinger

Med viden fra økologiske forsøg er flere af de økologiske blandinger ændret, og de differentierer sig fra de konventionelle.

Til 2020 er Ø21 ændret og har nu et højt indhold af timoté.

Ø20 og Ø44 findes kun økologisk.

er taget helt ud af blandingen. Blandingen indeholder fortsat alm. rajgræs og hvidkløver.

Ønsker man en mere alsidig afgræsningsblanding, som ud over alm. rajgræs også indeholder timoté, engsvingel og engrapgræs anbefales blanding Ø24. Dette er en permanentblanding.

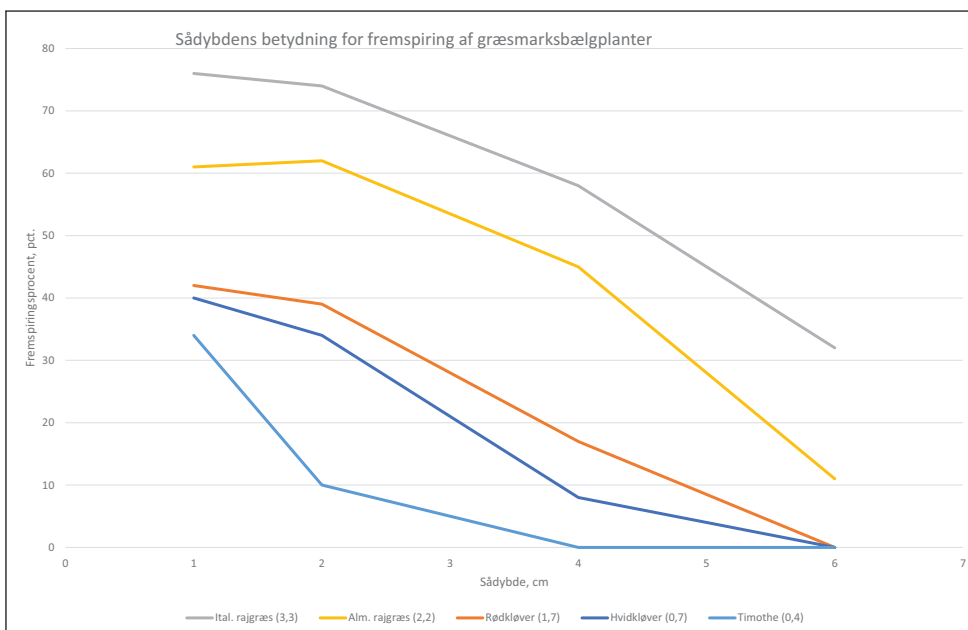
Vil man gerne have timoté med i afgræsningsblandingen, men samtidig holde fast ved Ø22's vækstprofil er anbefalingen selv at tilsætte et til to kg til blandingen.

Se sammensætningen af alle De økologiske anbefalede frøblandinger 2020 på LandbrugsInfo.

Kløvergræs skal sås overligt

Alm. rajgræs har store frø, så når man sår f.eks. en blanding Ø22, er det af hensyn til hvidkløveren, at der ikke må sås for dybt. Med timoté i blandingen bliver sådybden fuldstændig afgørende. Timoté har små frø, mindre en hvidkløver, og tåler derfor ikke dyb såning. Optimal sådybde er nul til en cm. Se figuren.

Den mest sikre såmetode er rillesåning, hvor rillerne står tydeligt efter såmaskinen, og der ikke anvendes efterharve eller andet, som dækker frøene.

En god græsmark starter med en sikker etablering af udlægget. Det er afgørende, at der ikke sås for dybt.